

Sygn. akt IV CSK 578/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa Agencji Mienia Wojskowego z siedzibą w Warszawie
przeciwko M. D., P. S. i S. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w L.

z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa .../16,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W okolicznościach sprawy skarżący powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Wskazali, że porozumienie zawarte między pozwanym P. S. a powódką nie mogło być ocenione z wykorzystaniem instytucji domniemań faktycznych, a tym bardziej nie mogło być potraktowane w kategoriach niewłaściwego uznania długu. Ponadto, we wniosku stwierdzono, że Sąd pominął art. 321 § 1 k.p.c. i art. 187 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., a powód nigdy nie dokonał zmiany podstawy faktycznej i prawnej powództwa. Odwołano się również do art. 328 § 2 k.p.c., zarzucając, że Sąd drugiej instancji nie wyjaśnił podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Jak przyjęto w judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na

pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała przyjąć, aby skarga była – w przedstawionym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Prawdliwość stosowania art. 231 k.p.c. (domniemanie faktyczne) należy do domeny ustalania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a jako taka nie może stanowić zarzutu kasacyjnego (art. 398³ § 3 k.p.c.), a tym samym okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania. Odwołując się do oceny porozumienia między jednym z pozwanych a powódką skarżący nie powołali we wniosku żadnego przepisu prawa, który miałby zostać naruszony, a tym bardziej naruszony w taki sposób, aby uzasadniało to uznanie skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną. Co do art. 321 § 1 i art. 187 § 1 i 2 k.p.c., pozwani ograniczyli się do wskazania, że powód nigdy nie dokonał zmiany pierwotnej podstawy faktycznej i prawnej powództwa. W kwestii tej jednoznacznie odmienne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny, pozwani zaś nie wskazali we wniosku żadnych jurydycznych argumentów, które mogłyby podważać to stanowisko. Jedynie na marginesie należało w związku z tym zauważyć, że w świetle utrwalonego poglądu orzecznictwa wydanie wyroku na innej podstawie prawnej niż wskazywana przez stronę nie prowadzi do naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2007 r., V CSK 25/07, OSNC-ZD 2008, nr B, poz. 32, z dnia 20 lutego 2008 r., II CSK 449/07, niepubl., i z dnia 28 marca 2014 r., III CSK 156/13, niepubl.), a granice orzekania sądu są wyznaczone twierdzeniami faktycznymi stron, jeśli tylko zostały one przytoczone zgodnie z przepisami postępowania (por. np. art. 207 § 6 i art. 217 § 2 k.p.c.).

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie, może stanowić podstawę uwzględnienia skargi kasacyjnej, a konsekwentnie także jej przyjęcia do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej, wyłącznie w szczególnych sytuacjach, gdy sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji wyklucza poddanie go kontroli kasacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, niepubl.,

z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, niepubl., z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, niepubl., i z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15, niepubl., oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2013, nr 12, poz. 148). Sytuacja taka nie miała miejsca w niniejszej sprawie.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, a co do kosztów art. 98 w związku z art. 108 § 1, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

kc

aj